

den rimeligvis vil blive til Pryd for det hele Bygningsanlæg. Endvidere har vi forhandlet om og opnaaet, at den Fyrbøder, der skal antages til at passe Varmeapparatet i de nye Retslokaler, kan faa sin Bolig ikke i en Kælder, men oppe i Kvistetagen, hvor der i Forvejen er indrettet Beboelseslejligheder til andre Funktionærer. Saaledes som Lovforslaget foreligger, idet der er afsat rigelig Plads til fremtidige Udvidelser og Forandringer, kan vi i det hele anse det for at være hensigtsmæssigt og velformet.

Paa de beregnede Summer for Anlægget kan vi ikke lægge videre Vægt, da man i Tider som disse vil være ude af Stand til med virkelig Vægt at kalkulere Byggearbejder her i Landet. Derimod maa det allerede siges nu, at ved et Foretagende som dette, hvor der skal installeres nye og tidligere til Dels ukendte Institutioner; maa der gives Retten og Administrationen Adgang til under Bygningsarbejdet at forandre Lokalernes Beliggenhed og Brug, saa at man ikke af de her foreliggende Planer føler sig bunden til netop at gøre den Anvendelse af det Lokale, der er projekteret.

Jeg indstiller Lovforslaget til uforandret Vedtagelse her i Tinget.

Hermed sluttede Forhandlingen.

Lovforslaget og dets Overgang til tredje Behandling

vedtoges uden Afstemning.

Den næste Sag paa Dagsordenen var:

Første Behandling af Forslag til Lov om Ændring i Lov indeholdende nogle Bestemmelser vedrørende Folkekirkens Præsters Lønningsforhold af 14. Marts 1913.

(Lovforslaget findes i Tillæg A. Sp. 3553; Fremsættelsen findes i Tidenden Sp. 1962).

Lovforslaget sattes til Forhandling.

Moltesen: Da Rigsdagen i 1913 vedtog Lov indeholdende nogle Bestemmelser vedrørende Folkekirkens Præsters Lønningsforhold, gik man ud fra, at denne Lov skulde blive en virksom Indledning til en Præstelønningslov, saa at de meget indviklede Præstelønningsforhold derved kunde blive endeligt ordnet, og derfor vedtog Rigsdagen, at der inden Udgangen af 1917

skulde forelægges Forslag til Revision af Loven. Nu foreslaas det imidlertid, at denne Revision skal udsættes indtil 1923, idet der samtidig foreslaas nogle Forandringer i Loven. Jeg kan paa mit Partis Vegne erklære, at det kan gaa med til Lovforslaget, men at det ønsker en kort Udvalgsbehandling. Som Forholdene ligger, vilde en almindelig Revision af Loven neppe kunne gennemføres paa dette Tidspunkt, men Præsterne har med god Grund kunnet vente en virkelig Revision af Loven nu, og de har med Rette haabet paa, at Lønsatserne skulde blive hævet. Der er nemlig den bitre Nød i mange danske Præstehjem, og der er ikke noget Sted nogen Mulighed for at opretholde det Dannelsesstrin, som Staten kræver af Præsterne, og som de har sat en betydelig Kapital ind paa at naa, medmindre de da har privat Formue eller paa anden Maade Udvej til at skaffe sig Indtægter. Jeg saa forleden Dag i et Blad en Opfordring til at ihukomme Præsterne med Nytaarsoffer. Ja, samtidig med, at vi ad Lovgivningens Vej faar afskaffet Offer og Accidenser, holder disse alligevel deres Indtog i Forholdet mellem Præst og Menighed, og det sker utvivlsomt navnlig dér, hvor Forholdet imellem dem er bedst.

Sagen er, at Præsterne er ikke Embedsmænd i samme Forstand som andre Embedsmænd, deres Forhold til Menigheden er ikke et Embedsforhold, men et personligt Forhold. Det vil derfor neppe lykkes den højtærede Kirkeminister at faa dem „placeret“, som han udtrykker sig, i Rækken af Tjenestemænd i det hele. I sin Fremsættelsestale udtalte den højtærede Minister disse Ord og sagde, at han havde givet Lønningskommissionen en Henstilling om at foretage det fornødne i den Retning. Naar Lønningskommissionen har den Opgave, er det mærkeligt, at den højtærede Kirkeminister ikke har faaet nogen Repræsentant for Præsterne ind i Kommissionen. Der er to Lærere i Kommissionen, men hvis ikke Socialdemokratiet havde sat det ærede Medlem fra Vordingborg (Dahl) ind i denne Kommission, havde Præsterne, der er fagorganiserede som andre Etater, ikke været repræsenterede dér, skønt det Spørgsmaal, der vedrører Præstelønningerne, er det mest indviklede af alle Lønspørgsmaal. Den højtærede Kirkeministers Udtalelser, der var meget myndige, om, at han vilde placere Præsterne blandt andre Tjenestemænd, var vel et Svar; tænker jeg, paa en Udtalelse af Præsteforeningens Formand i